UCHWAŁA NR XXXII/158/2026
RADY GMINY GOWOROWO

z dnia 26 maja 2026 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2026-2028

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2025 poz. 1153 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2025 poz. 49 ze zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2026 – 2028, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Goworowo.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LXIII/391/23 Rady Gminy Goworowo z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2023-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

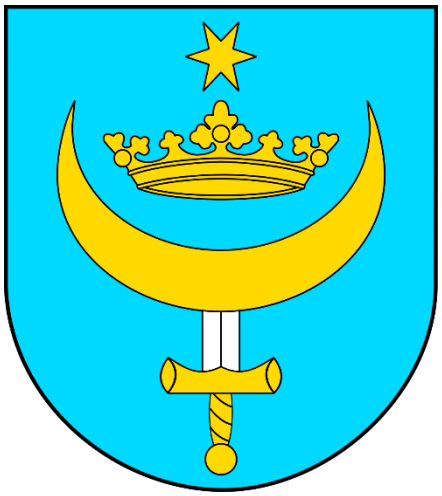
Krystyna Subczyńska

Załącznik do Uchwały Rady Gminy Goworowo
Nr XXXII/158/2026 z dnia 26 maja 2026r

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

GMINY GOWOROWO

NA LATA 2026-2028

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE – CHARAKTERYSTYKA RODZINY……..……...3
2. UWARUNKOWANIE PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU...…….....4
3. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY GOWOROWO……...…….....5

3.1.DEMOGRAFIA…….…....5

3.2.BEZROBOCIE…….……..6

3.3.PODMIOTY WSPIERAJĄCE…….....7

3.4.POMOC SPOŁECZNA……..…….....9

4. ANALIZA SWOT …….…….....15
5. CELE I ZADANIA PROGRAMU…...…….....16
6. OCZEKIWANE REZULTATY……...…….....18
7. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE…….....18
8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU I MONITORG…….19
9. PODSUMOWANE……...19

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2026-2028, zwany dalej programem powstał w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r. poz. 49) i stanowi kontynuację programów wspierania rodziny realizowanych w gminie Goworowo w latach poprzednich. Program jest odpowiedzią na wyzwania i potrzeby współczesnych rodzin zamieszkujących na terenie gminy Goworowo, który scala działania na rzecz rodziny oraz stanowi ważny element polityki społecznej realizowanej przez samorząd.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem życia każdego człowieka, stanowi integralną cześć społeczeństwa. Jest najmniejszą i podstawową komórką społeczną. To w rodzinie dziecko nabiera wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi relacjach, uczy się wyrażania swoich uczuć (lęku, gniewu, zadowolenia). Poznaje wartości jakie są w życiu ważne. Rodzina kształtuje osobowość dziecka. Prawidłowo funkcjonująca rodzina jest podstawowym warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości i empatii, będzie w przyszłości fundamentem do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej komórki społecznej. Niestety współczesne rodziny mają wiele trudności w odnalezieniu się w otaczającej rzeczywistości. Problemy finansowe, choroba alkoholowa, uzależnienia, przemoc w rodzinie, zaburzona hierarchia, patologiczne wzorce zachowań, są głównymi problemami dezorganizującymi życie rodzin. Zdarzają się sytuacje, gdy rodzice nie spełniają należycie powierzonej im funkcji, stając się rodziną dysfunkcyjną, w której występuje: przemoc, apatia, zaniedbanie, brak wsparcia emocjonalnego. Rodziny dysfunkcyjne powodują potrzebę stałego monitoringu przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów szkolnych, kuratorów sądowych, policji oraz przedstawicieli innych instytucji.

Zgodnie z Konstytucją Rzeczpospolitej Polskiej, ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r., poz. 1214) i ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49) samorząd gminy ma za zadanie wspieranie rodziny poprzez:

1) opracowanie i realizację 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny,

2) zatrudnianie oraz tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,

4) partycypowanie w kosztach związanych z funkcjonowaniem rodziny wspierającej,

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie. Jego nadrzędnym celem jest stworzenie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, sprzyjającemu prawidłowemu jej rozwojowi w gminie Goworowo na lata 2026-2028. Niniejszy program ma za zadanie wspierać i wspomagać rodzinę przeżywającą trudności tak, aby mogła ona powrócić do prawidłowego funkcjonowania oraz pełnienia roli opiekuńczo-wychowawczej.

W świetle założeń ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny. Powinna być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu.

2. UWARUNKOWANIA PRAWNE REALIZACJI PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny w Gminie Goworowo na lata 2026-2028 będzie realizowany m.in. w oparciu o następujące akty prawne:

1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 poz. 49 ze zm.),

2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.),

3) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1208 ze zm.),

4) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2026 r. poz. 79 ze zm.),

5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U.z 2024 r. poz. 1673 ze zm.),

6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.),

7) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r.o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2023 r.poz.1939 ze zm.),

8) Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 798 ze zm.),

9) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2024 r. poz. 246 ze zm.),

10) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512 ze zm.)

11) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2026 r. poz. 508 ze zm.),

12) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" (Dz. U. z 2024r. poz. 1829 ze zm.),

13) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 ze zm.),

14) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Goworowo na lata 2022-2028 (Załącznik do Uchwały Nr XLV/301/22 Rady Gminy Goworowo z dnia 29 marca 2022 r.),

15) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Domowej Gminy Goworowo na lata 2024-2030 (Załącznik do Uchwały Nr IX/43/2024 Rady Gminy Goworowo z dnia 22 października 2024 r.),

16) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Innym Uzależnieniom dla Gminy Goworowo na lata 2022-2026 (Załącznik do Uchwały Nr XLV/299/22 Rady Gminy Goworowo z dnia 29 marca 2022r.).

3. DIAGNOZA SPOŁECZNA GMINY GOWOROWO

3.1. Demografia

Gmina Goworowo to gmina wiejska położona w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie ostrołęckim. Zajmuje obszar 218,93 km^2 na którym położonych jest 45 sołectw. Z czego najliczniej zamieszkującą jednostką jest Goworowo (708 osób) a najmniej mieszkańców sołectwo Jurgi (28 osób). Poniżej przedstawiono strukturę wiekową ludności gminy Goworowo w latach 2023-2025:

Tab. 1 Struktura wiekowa ludności gminy Goworowo w latach 2023-2025

Zakres danych	2023	2024	2025
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	**1932**	**1598**	**1588**
Udział w liczbie mieszkańców	23,59	19,73	19,73
Liczba osób w wieku produkcyjnym	**4626**	**4839**	**4770**
Udział w liczbie mieszkańców	56,49	59,75	59,27
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	**1631**	**1662**	**1690**
Udział w liczbie mieszkańców	19,92	20,52	21,00
Liczba mieszkańców ogółem	**8189**	**8099**	**8048**

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

Tab. 2 Ruch naturalny ludności gminy w latach 2023-2025

Zakres danych	2023	2024	2025
Liczba urodzeń	87	58	79
Liczba zgonów	125	86	101
Przyrost naturalny	-38	-28	-22

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

Tab. 3 Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2023-2025

Zakres danych	2023	2024	2025
Zameldowania spoza gminy	222	180	200
Wymeldowania poza gminę	294	255	246
Saldo migracji ogółem	-72	-75	-46

Źródło: Urząd Gminy Goworowo

3.2.Bezrobocie

Na koniec 2025 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce jako osoby bezrobotne było zarejestrowanych 187 mieszkańców gminy Goworowo, co stanowiło 2,32 % ogólnej liczby mieszkańców Goworowa.

Tab. 4 Bezrobotni z terenu gminy w latach 2023-2025

Rok	2023	2024	2025
Liczba bezrobotnych ogółem	191	191	187
Liczba bezrobotnych kobiet	113	112	92

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Ostrołęce

Analizując powyższe dane można zauważyć spadek liczby osób bezrobotnych.

3.3.Podmioty wspierające

Na terenie gminy Goworowo działa szereg podmiotów wspierających instytucje rodziny:

1. Urząd Gminy Goworowo, ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Punkt Konsultacyjny ds. Uzależnień i Przemocy w Rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, Punkt Informacji Obywatelskiej, ul. Ks. Stanisława Dulczewskiego1A,07-440 Goworowo,
4. Przychodnia Lekarska „Vita-Med.” s.c. ul. Ks. Stanisława Dulczewskiego 1B, 07-440 Goworowo,
5. NZOZ „Zdrowie” w Kuninie, Kunin 20, 07-440 Goworowo,
6. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna A. Pęksa-Duch, ul. Sienkiewicza 36, 07-440 Goworowo,
7. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna M. Grzesik, ul. Ks. Stanisława Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo,
8. Indywidualna Praktyka Lekarska Stomatologiczna M. Minota, ul. Ostrołęcka 17, 07-440 Goworowo,
9. Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Lipiance, NZOZ MONAR, w Ostrołęce, filia w Lipiance, Lipianka 2A, 07-440 Goworowo,
10. Apteka Amicus s.j., ul. S. Dulczewskiego 4, 07-440 Goworowo,
11. Apteka ul. Kościelna 12, 07-440 Goworowo,
12. Punkt Apteczny Kunin, Kunin 21A, 07-440 Goworowo,
13. Grupa AA, ul. Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo,
14. Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnowie, (liczba miejsc – 25) Czarnowo 63, 07-440 Goworowo,

15. Posterunek Policji, ul. Szkolna 16, 07-440 Goworowo,

16.Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji GOKSiR, ul. Szkolna 16 A oraz 3 świetlice: Świetlica w Goworowie, ul. Ostrołęcka 31, Świetlica Info-Bank Brzeźno 37A, 07-440 Goworowo, Ośrodek Edukacji Regionalnej Lipianka 37A, 07-440 Goworowo,

17. Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie, ul. Szkolna 11, 07-440 Goworowo,

18. Filia Biblioteczna w Kuninie, Kunin 22A, 07-440 Goworowo,

19. Filia Biblioteczna w Lipiance, Lipianka 37A, 07-440 Goworowo,

20. Filia Biblioteczna w Pasiekach, Pasieki ul. Szkolna 2, 07-440 Goworowo,

21. Filia Biblioteczna w Żabinie, Żabin 100, 07-440 Goworowo,

22. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Goworowie z oddziałami przedszkolnymi Goworówek 43A, 07-440 Goworowo,

23. Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika –Filia w Szczawinie Szczawin 49A, 07-440 Goworowo z oddziałałem przedszkolnym,

24. Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Pasiekach z oddziałami przedszkolnymi, ul. Szkolna 2,07-440 Pasieki,

25. Szkoła Podstawowa im. św. Stanisława Kostki w Kuninie z oddziałami przedszkolnymi Kunin 22A, 07-440 Goworowo,

26. Zespół Szkół Powiatowych, ul. Ostrołęcka 27, 07-440 Goworowo,

27. Przedszkole Samorządowe w Goworowie, Goworówek 43B , 07-440 Goworowo,

28. Żłobek Samorządowy w Goworowie, Goworówek 43B , 07-440 Goworowo,

29. Punkt Przedszkolny „Wesoła chatka", ul. Sienkiewicza 1A, 07-440 Goworowo,

30. Uczniowski Klub Sportowy „Trops" przy SP w Goworowie Goworówek 43A, 07-440 Goworowo,

31. Ludowy Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy przy SP w Kuninie Kunin 22A, 07-440 Goworowo,

32. Uczniowski Klub Sportowy przy SP w Pasiekach, ul. Szkolna 2, 07-440 Pasieki,

33. Klub Sportowy „Orz Goworowo", ul. Ostrołęcka 21, 07-440 Goworowo,

34. Klub Seniora „Rozmaryn" Szarłat, 07-440 Goworowo,

35. Klub Seniora „Szlachetne Serca" Kunin 22A, 07-440 Goworowo,

36. Stowarzyszenie Klub Seniora „Jesienne Kwiaty" ul. Ks. Stanisława Dulczewskiego 1A, 07-440 Goworowo,

37. Towarzystwo Przyjaciół Goworowszczyzny, ul. Szkolna 16A, 07-440 Goworowo,

38. Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Wsi „Sąsiad" ul. Szkolna 16A, 07-440 Goworowo,

39. Stowarzyszenie „Jesteśmy Betanią" Jawory Wielkopole 35A, 07-440 Goworowo,

40. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Czerwinie, Filia w Goworowie, ul. Ostrołęcka 27, 07-440 Goworowo.

Na terenie gminy Goworowo funkcjonują następujące placówki oświatowe (dane na 31.12.2025 - rok szkolny 2025/2026):

1. Szkoła Podstawowa w Goworowie – 500 uczniów oraz Filia w Szczawinie – 50 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
2. Szkoła Podstawowa w Kuninie - 129 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
3. Szkoła Podstawowa w Pasiekach – 107 uczniów (wraz z oddziałami przedszkolnymi),
4. Zespół Szkół Powiatowych w Goworowie - 86 uczniów,
5. Przedszkole Samorządowe w Goworowie - 100 uczniów
6. Żłobek Samorządowy Goworowie – 35 dzieci,
7. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Wesoła Chatka"- 25 dzieci,

Placówki oświatowe znajdujące się terenie gminy Goworowo wyposażone są w odpowiednie sprzęty i pomoce dydaktyczne, które ułatwiają pracę dzieciom i młodzieży. Od września 2026 r. będzie oddany do użytku budynek w Damiętach – Filia Żłobka Samorządowego w Goworowie dysponujący 22 miejscami.

Działalnością kulturalną w gminie zajmuje się Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie, Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie wraz z 4 filiami w Kuninie, Lipiance, Pasiekach i Żabinie. W życie kulturalne lokalnej społeczności zaangażowane są też Koła Gospodyń Wiejskich.

Zadania ochrony zdrowia w gminie realizują 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz jest zarejestrowanych 6 prywatnych praktyk lekarskich. Na terenie gminy funkcjonują 2 apteki i 1 punkt apteczny. Propagowaniu sportu i rozwojowi kultury fizycznej w gminie służą obiekty rekreacyjno-sportowe, wśród nich m.in.: sale gimnastyczne przy szkołach, boiska (kompleks boisk sportowych Orlik przy SP w Goworowie, boisko przy parafii w Goworowie) i 17 placów zabaw (Czarnowo, Czernie, Damięty, Goworowo, Góry, Grodzisk Mały, Jawory Wielkopole, Jemieliste, Kaczka, Kobylin, Kruszewo, Lipianka, Pokrzywnica, Ponikiew Mała Kolonia, Rębisze Kolonia, Struniawy, Żabin). Ponadto w gminie zarejestrowane są 4 uczniowskie kluby sportowe (KS „Orz" Goworowo, UKS „Trops" przy SP w Goworowie, LMUKS przy SP Kuninie, KS przy SP w Pasiekach).

3.4 Pomoc społeczna

Pomoc społeczną świadczy mieszkańcom Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie, którego działalność pomocową uzupełniają parafie i organizacje pozarządowe, z

którymi samorząd gminy współpracuje przy realizacji różnych przedsięwzięć na rzecz społeczności lokalnej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie w 2025 r. wspierał rodziny poprzez realizację świadczeń rodzinnych (t.j. zasiłek rodzinny, dodatki do zasiłku rodzinnego).

Tab. 5 Świadczenia rodzinne

Rodzaj świadczenia	**Liczba świadczeń**	**Kwota**
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	6055	698.195 zł
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	47	47.000 zł
Świadczenie rodzicielskie	96	90.176 zł

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie (Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych)

GOPS w swoich działaniach wspiera rodziny poprzez realizację działań z zakresu pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Tab. 6 Powody przyznania pomocy

Powody trudnej sytuacji życiowej klientów OPS		**Liczba rodzin**
Ubóstwo		131
Sieroctwo		0
Bezdomność		2
Potrzeba ochrony macierzyństwa		61
W tym:	Wielodzietność	60
Bezrobocie		36
Niepełnosprawność		110
Długotrwała lub ciężka choroba		163
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego		143
W tym:	rodziny niepełne	21
	rodziny wielodzietne	23

Przemoc domowa	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0
Alkoholizm	11
Narkomania	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu zakładu karnego	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0
Zdarzenia losowe	4
Sytuacja kryzysowa	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie (sprawozdanie MRPiPS-03)

Jak wynika z powyższych danych głównym powodem przyznania pomocy w 2025 roku była długotrwała lub ciężka choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz ubóstwo.

Najczęstszą formą przyznania pomocy społecznej w gminie Goworowo jest pomoc finansowa i rzeczowa (zasiłki celowe na zakup żywności i odbiór produktów żywnościowych) oraz dożywianie dzieci w szkole w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028. W 2025 roku z dożywiania skorzystało 228 uczniów.

Tab. 7 Formy pomocy społecznej

Forma pomocy	**Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie**	**Kwota świadczeń**
Zasiłek stały	38	398.747 zł
Zasiłek okresowy	26	89.770 zł
Inne zasiłki celowe i w naturze - ogółem	121	280.371 zł

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie (sprawozdanie MRPiPS-03)

GOPS Goworowo zatrudnia jednego asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Asystenta rodziny przydziela Kierownik GOPS na wniosek pracownika socjalnego lub zgodnie z art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego – jeśli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy może zobowiązać rodziców do pracy z asystentem rodziny.

Zadania asystenta rodziny określone są w art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do których w szczególności należą:

- opracowanie i realizacja określonego planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- wspieranie aktywności społecznej rodzin,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
- realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016r. O wsparciu kobiet w ciąży i „Za życiem”,
- prowadzenie dokumentacji pracy z rodziną,
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie,
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,

- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin,
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno - pomocową.

Rola asystenta rodziny polega na wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunków i relacji w rodzinie. Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców i dzieci. Należy jednak pamiętać, że asystent rodziny ma pomagać a nie wyręczać rodzinę w jej działaniach. Najważniejszym celem przy wspieraniu rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci i młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Tab. 8 Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny

ROK	**2023**	**2024**	**2025**
liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny	12	14	15
liczba dzieci w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny	34	38	37

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie

Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2025 r. wyniósł: 124.126,53 zł. (w tym z Funduszu Pracy 23.909,35 zł).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w świetle ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz lokalnych programów wspierania rodziny pełni kluczową rolę w organizowaniu opieki zastępczej i wspieraniu rodzin, tak więc PCPR w Ostrołęce wspiera mieszkańców gminy Goworowo, którzy nie potrafią samodzielnie rozwiązać swoich problemów.

Tab. 9 Liczba dzieci z gminy Goworowo objętych wsparciem PCPR

Rok:	**2023**	**2024**	**2025**
Liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	1	0	0
Liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0

Liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	1	2
Liczba dzieci z gminy umieszcz. w plac. opiekuńczo-wychowawcz.	0	0	0
Liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastęp.	4	5	5
Liczba dzieci z gminy przebywaj. w placówkach opiek.-wychow.	1	1	1
Liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	3	4	4
Liczba usamodzielnionych dzieci z gminy	1	0	0
Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych	0	0	0
Liczba pełnoletnich wychowanków w trakcie realizacji procesu usamodzielniania	3	3	3

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie w 2025 roku współfinansował pobyt 5 dzieci w 4 rodzinach zastępczych. Koszty poniesione z tego tytułu to 71.889,59 zł.

Przemoc domowa - Procedura „Niebieskiej karty”. Przemoc w rodzinie jest istotnym problemem społecznym, występuje niezależnie od statusu społecznego rodziny. Istnieją pewne elementy ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy należą do nich m. in.: normy społeczne i kulturowe, środowisko społeczne i warunki życia, uzależnienia oraz osobowość sprawcy i ofiary przemocy. Ofiarami przemocy są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Podstawowym dokumentem regulującym kwestie przemocy w rodzinie jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz.U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.). Na podstawie ww. ustawy zostało wydane rozporządzenie regulujące kwestie procedury „Niebieskiej Karty”. Na podjęcie interwencji w środowisku, z wykorzystaniem tej procedury nie jest potrzebna zgoda osoby dotkniętej przemocą domową. Procedurę może wszcząć policja, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia.

Dane z Posterunku Policji w Goworowie ukazują ilość interwencji domowych na terenie Gminy Goworowo.

Tab. 10 Policyjne interwencje domowe

Rok:	2025
Liczba interwencji domowych	289
Liczba założonych Niebieskich Kart	5

Źródło: Posterunek Policji w Goworowie

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threars zagrożenia) pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje, oraz określić stopień jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony:	**Słabe strony:**
- Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Goworowo na lata 2022-2028, - Powołany Zespół Interdyscyplinarny, - Zatrudniony psycholog do pracy z dziećmi i ich rodzinami, - Instytucja wspierające rodzinę (GOPS, GKRPA, PCPR, Policja, Sąd, org. pozarządowe służba zdrowia, szkoły, parafia rzymsko-katolicka), - Wykwalifikowani i doświadczeni pracownicy działający na rzecz rodziny, -Wsparcie materialne dla rodzin wychowujących dzieci, - Inicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia, - Odczuwalny wzrost poziomu i jakości życia mieszkańców	- Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - Odrzucanie autorytetu nauczyciela oraz osób współpracujących z dziećmi, - Zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, - Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc, - Brak rodzin wspierających

Szanse:	Zagrożenia:
- Zatrudnienie asystenta rodziny, - Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, - Edukacja rodziców	- Wzrost kosztów utrzymania rodziny, - Zanik tradycji i więzi rodzinnych, - Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, - Narastająca przemoc, -Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, - Uzależnienia behawioralne

5. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Celem głównym programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Goworowo przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. **Zapewnienie rodzinom poczucia stabilizacji i bezpieczeństwa socjalnego.**

ZADANIA	REALIZATORZY
- monitorowanie sytuacji dzieci i rodzin dysfunkcyjnych, - udzielanie pomocy finansowej rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, - realizacja Rządowego Programu „Karta Dużej Rodziny” - zapewnienie dzieciom i młodzieży posiłków w stołówkach szkolnych, przedszkolnych, - praca socjalna, - poradnictwo dla rodzin dysfunkcyjnych, - wolontariat, - organizowanie wypoczynku dla dzieci	- GOPS, - Placówki oświaty, - Służba zdrowia

i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, - pomoc w wyposażeniu dzieci w przybory szkolne (stypendium szkolne). - wspieranie osób samotnie wychowujących dzieci, -wspieranie rodzin wielodzietnych, - wspieranie uczniów uzdolnionych i utalentowanych, - aktywizacja zawodowa członków rodzin objętych bezrobociem.	

2. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

ZADANIA	REALIZATORZY
- zapewnienie usług asystenta rodziny, - praca socjalna, - udzielanie specjalistycznego wsparcia dla rodzin, porady psychologiczne, - monitorowanie rodzin po zakończeniu współpracy z asystentem rodziny, - zachęcanie osób uzależnionych do podjęcia terapii, - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem w celu zapobiegania umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	- GOPS, - Zespół Interdyscyplinarny, - Placówki oświatowe, - Asystent Rodziny, - Urząd Gminy w Goworowie, - Policja, - Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, - Kuratorzy.

3. **Doskonalenie jakości i efektywności usług kadry pomocy społecznej na rzecz wspierania rodziny.**

ZADANIA	REALIZATORZY
- tworzenie odpowiednich warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, - organizowanie szkoleń dla osób podejmujących działania na rzecz wspierania rodzin i dzieci, - uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez inne instytucje, - finansowanie szkoleń	- GOPS, - Urząd Gminy.

6. OCZEKIWANE REZULTATY

Spodziewanymi rezultatami realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w latach 2026-2028 są:

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przywrócenie im zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich;
2. Ograniczenie występowania zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, w tym rodzin z problemem przemocy domowej, rodzin z uzależnieniami;
3. Współpraca rodziców z instytucjami w celu powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej;
4. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie dostępnych form wsparcia dla rodzin przeżywających trudności lub nimi zagrożonych;
5. Rozwijanie współpracy instytucji podmiotów i organizacji pozarządowych na rzecz wspierania dziecka i rodziny.

7. REALIZATORZY PROGRAMU ORAZ INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE

Głównym realizatorem niniejszego programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie, działający przy współpracy z Urzędem Gminy w Goworowie, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Goworowie, Gminnym Ośrodkiem Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną Czerwinie z filią w Goworowie, Zespołem Interdyscyplinarnym

Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Goworowo, placówkami oświatowymi, Sądem Rejonowym w Ostrołęce, parafiami rzymsko-katolickimi w gminie, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, kuratorami Sądowymi i oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU i MONITORING

Źródłem finansowania programu są środki finansowe z budżetu gminy Goworowo, dotacje z budżetu państwa, środki finansowe z funduszy unijnych i programów rządowych. Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych. Natomiast monitorowanie Programu Wspierania Rodziny na lata 2026-2028 odbywać się będzie na podstawie sprawozdania przedkładanego Radzie Gminy Goworowo przez Wójta Gminy Goworowo do 31 marca następnego roku.

9. PODSUMOWANIE

Przedstawione w programie działania mają charakter profilaktyczny i ochronny. Mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo-wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą im odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również zatrzymać dziecko w jego rodzinie naturalnej lub umożliwią powrót do niej w razie czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej. Osiągnięcie tego celu przez samych zainteresowanych będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji powołanych do wspierania rodziny oraz ważne jest włączenie się całego środowiska lokalnego, dla wypracowania zamierzonych celów.

Uzasadnienie

Obowiązek podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny wynika z art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. 2025 poz. 49).

W ramach zadań własnych gmina ma zapewnić rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wsparcie, organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in. opracowuje się 3 – letnie Programy Wspierania Rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych.

Celem Programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo – wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest zasadne.

Przygotował: Janusz Świderski

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej